

EL REGISTRE DELS PROFESSIONALS SANITARIS DE CATALUNYA

Document de Treball

COMISSIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT OPERATIU DEL
LLIBRE BLANC DE LES PROFESSIONS SANITÀRIES A
CATALUNYA

Barcelona, novembre 2005

Membres de la Comissió per al desplegament operatiu del Llibre Blanc de les Professions Sanitàries:

Manel Balcells (president), Juli de Nadal (vicepresident), Olinda Anía (secretària), Amando Martin Zurro, Arcadi Gual, Josep M. Martínez Carretero, Rafael de Oleza, Pilar Brugulat, Josep Fusté, Jaume Padrós, Marc Soler, Mariona Creus, Olga Sala, Carles Conejero, Josep Geli, Hèlios Pardell, Elias Casals, Maria Mataró, Lluïsa Curcoll, Virgínia Novel.

Grup de treball del Registre dels professionals sanitaris de Catalunya

Amando Martin Zurro (IES. Coordinació), Olinda Anía (DS. Coordinació), Eva Aguiló (COEC), Elías Casals (COEC), Mariona Creus (CCDIC), Josep Fusté (DS), Anna García (DS), Arcadi Gual (IES), Josep M. Martínez Carretero (IES), David Miquel (COPC), Josep París (CCDIC), Ignasi Pidevall (COMB), Joan M. Rebollo (ICS), Eva Sancho(DS), Marc Soler (COMB), Lluís Torralba (DS).

ÍNDEX

1. Justificació necessitat. Definicions
2. Objectius. Les visions de les organitzacions professionals, l'administració, les entitats proveïdores de serveis i els ciutadans
3. Estructura, continguts i accessibilitat
4. Manteniment del registre
5. Ubicació i paper de les diferents entitats
6. Elements clau de la regulació legal
7. Calendari de posada en marxa

Annexos

Bibliografia

1. Justificació necessitat. Definicions.

En el nostre entorn és un fet contrastat la manca d'informació accessible i integrada sobre les característiques dels recursos humans professionals del sistema sanitari. Aquest fet té conseqüències greus en diferents àmbits, començant pel de la pròpia planificació i anàlisi de les necessitats de professionals. Aquesta manca d'integració de la informació també afecta al ciutadà que vol accedir al sistema sanitari i busca informació sobre els professionals de la salut.

Actualment els registres de professionals són múltiples i independents, sense cap connexió entre ells. Els col·legis professionals, les entitats proveïdores, la pròpia administració sanitària i diverses associacions científiques i professionals mantenen, amb més o menys actualització, registres amb continguts d'informació que responen als seus interessos concrets. Cal generar un instrument comú que ens permeti identificar als professionals, i relacionar-los amb el tipus d'activitat assistencial i el lloc on el desenvolupa.

En aquest sentit, el Llibre Blanc de les Professions Sanitàries de Catalunya (LBPS) ja assenyalava entre els punts crítics del sistema aquesta mancança d'integració de les dades sobre recursos humans, remarcant la necessitat de disposar d'un registre de professionals fiable, continu, dinàmic, compatible i permanentment actualitzat.

La Llei d'Ordenació de les Professions Sanitàries (LOPS) especifica en el seu article 5e que cal disposar de registres professionals accessibles a la població i a l'administració sanitària. Les característiques dels registres seran determinats en cada Comunitat Autònoma dins del marc de principis que marqui el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut. També estableix en l'article 8 la necessitat de que els centres sanitaris disposin d'un registre de personal mèdic i en l'article 43 fa esment de la necessitat de registres professionals en l'àmbit privat.

Tanmateix la Llei de l'Estatut Marc ens parla dels registres professionals i del paper de Consell Interterritorial.

En el context del desenvolupament operatiu de l'LBPS, s'ha pogut comprovar de forma directa els problemes que genera la manca d'integració de dades sobre recursos humans que assenyalava el propi LBPS, al posar en marxa el projecte d'anàlisi sobre tendències en les necessitats de professionals sanitaris a Catalunya i, formant part d'ell, l'Estudi de demografia de les Professions Sanitàries de Catalunya.

L'exposat prèviament confirma la necessitat d'abordar, tant des d'una perspectiva tècnica com dispositiva legal, el tema del registre dels professionals sanitaris a Catalunya, dins del marc establert en la Llei 44/2003, de 22 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries (quadre1) com en

la Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernents a la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica (quadre 2). També cal remarcar la necessitat de donar una millor resposta al dret dels ciutadans de disposar d'un accés àgil i segur a les dades que els permetin escollir informadament els professionals que els han de prestar atenció sanitària.

Amb aquesta finalitat es va constituir a finals del mes d'octubre de 2004 un grup de treball en el si de la Comissió per al Desplegament Operatiu de l'LBPS. L'informe que us presentem és el fruit de l'elaboració conjunta que, de forma consensuada, han realitzat els components del grup.

Un registre és el suport en el que s'anoten diferents característiques d'una institució, persona, cosa o actuació i de les que es vol tenir constància documental i legal durant un període més o menys llarg de temps. Els registres poden tenir un grau variable de necessitat d'actualització en relació a la seva finalitat i el fet o fets registrats. En el moment actual de ràpida progressió de les tecnologies de la informació i comunicació els registres en suport paper estan sent substituïts de forma progressiva pels basats en la informàtica i en les xarxes virtuals.

El registre dels professionals sanitaris de Catalunya és el suport en el que figuraran de forma permanentment actualitzada aquelles dades considerades d'interès comú o bàsiques, imprescindibles per facilitar i garantir l'accés a una millor informació al ciutadà i per possibilitar els diferents tipus d'anàlisi i actuacions planificadores o de gestió de l'administració, les organitzacions i associacions professionals i les entitats proveïdores de serveis sanitaris.

La Llei 44/2003, d' Ordenació de les Professions Sanitàries, els registres, com instruments de garantia del dret d'informació del ciutadà en la seva relació amb els professionals sanitaris

Objecte de la Llei. Art. 1 (...) Asimismo establece los registros de profesionales que permitan hacer efectivo los derechos de los ciudadanos respecto a las prestaciones sanitarias y la adecuada planificación de los recursos humanos del sistema de salud.

Quadre 1. Principis generals de la relació entre els professionals sanitaris i les persones que son ateses per aquests. Art. 5

	Dret	Deure
Ciutadà	Lliure elecció de metge Conèixer el nom, la titulació i l'especialitat dels professionals que els atenen i també la categoria i funció (si estan definides en el centre de treball) Rebre informació d'acord amb al Llei 41/2002, de 14 de novembre	
Professionals	Renunciar a prestar atenció sanitària a una persona, si no comporta desatenció	Respectar la personalitat, dignitat i intimitat de la persona Respectar la participació del ciutadà en la presa de decisions Oferir informació suficient i adequada

Registres a la LOPS (Articles 5.2, 8.4 i 43)

Article 5.2. Para garantizar de forma efectiva y facilitar el ejercicio de los derechos a que se refiere el apartado anterior, los colegios profesionales, consejos autonómicos y consejos generales, en sus respectivos ámbitos territoriales, establecerán los registros públicos de profesionales, que, de acuerdo con los requerimientos de esta ley, serán accesibles a la población y estarán a disposición de las Administraciones sanitarias. Los indicados registros, respetando los principios de confidencialidad de los datos personales contenidos en la normativa de aplicación, deberán permitir conocer el nombre, titulación, especialidad, lugar de ejercicio y los otros datos que en esta ley se determinan como públicos.

Article 8.4. Para hacer posible la elección de médico que prevé el artículo 13 de la Ley 41/2002, de 14 de noviembre, básica reguladora de la autonomía del paciente y de derechos y obligaciones en materia de información y documentación clínica, y de acuerdo con lo establecido en el artículo 5.2 de esta ley, los centros sanitarios dispondrán de un registro de su personal médico, del cual se pondrá en conocimiento de los usuarios el nombre, titulación, especialidad, categoría y función de los profesionales.

Article 36.2. Las administraciones sanitarias públicas establecerán los registros necesarios para inscribir los diplomas de acreditación y de acreditación avanzada que expidan. Tales registros tendrán carácter público en lo relativo a la identidad del interesado, al diploma o diplomas que ostenten y a la fecha de obtención de éstos.

Article 43. Los centros sanitarios y las entidades de seguros que operen el ramo de la enfermedad a que se refieren los artículos 41 y 42 establecerán de mantendrán actualizado un registro de los profesionales sanitarios con los que mantengan contratos de prestación de servicios por cuenta propia o ajena.

Conforme a lo previsto en el artículo 5.2 de esta ley, dicho registro será público en los que se refiere al nombre, titulación, especialidad y, en su caso, categoría y función del profesional.

Quadre 2. Registres a la LOPS (articles 5.2, 8.4 i 43)

Tipus	Ubicació	Contingut	Accessibilitat/Finalitat
Principal	Col·legis Professionals Consells autonòmics Consells generals	Contingut mínim: Nom, titulació, especialitat i lloc d'exercici Altra contingut: els altres que a la LOPS es determinen com a públics: Categoría Funcions	Accessible a la població A disposició de l'Administració
Complementaris	Centres sanitaris: Registre de personal mèdic Centres sanitaris i entitats d'assegurança (Exercici privat) Centres sanitaris: Expedients personals de cada professional Administració: Diplomes d' Acreditació i d' Acreditació Avançada	Nom, titulació, especialitat, categoria i funcions Dades dels professionals amb els que mantinguin contractes de prestació de serveis, per compte pròpia o aliena: Nom, titulació, especialitat, i en el seu cas, categoria i funcions Titulació i demés diplomes, certificats o credencials Documentació d'avaluació dels professionals (DPC) Identitat de l'interessat, diploma o diplomes que ostenti i data d'obtenció del diploma d'acreditació i d'acreditació avançada	Per possibilitar l'elecció de metge Cada 3 anys, els centres han de revisar compleixen els requisits per exercir la professió

La Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernents la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica

Objecte de la Llei. Art. 1. Aquesta Llei té per objecte determinar el dret del pacient a la informació concernent a la pròpia salut i a la seva autonomia de decisió i regular la història clínica dels pacients dels serveis sanitaris.

Quadre 3. Drets regulats a la Llei 21/2000:

<p>Informació concernent a la pròpia salut i a la seva autonomia de decisió</p>	<p>Drets</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • dret a rebre la informació sobre la pròpia salut • dret a no rebre-la • dret a rebre informació sobre els professionals que l'atenen
	<ul style="list-style-type: none"> • dret a conèixer els problemes de salut de la col·lectivitat que impliquen risc per a la salut
	<ul style="list-style-type: none"> • dret a la confidencialitat de les dades sobre la seva salut i que ningú que no estigui autoritzat hi accedeixi si no és per llei
	<ul style="list-style-type: none"> • dret a donar el consentiment específic i lliure en qualsevol intervenció i a revocar-lo, menys en supòsits excepcionals establerts per llei
	<ul style="list-style-type: none"> • dret a fer les voluntats anticipades, que s'hauran de lliurar al centre sanitari on la persona és atesa, i que s'hauran d'incorporar a la història clínica del pacient
<p>Història clínica</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ha de constar el metge responsable del malat
	<ul style="list-style-type: none"> • els professionals assistencials implicats en el diagnòstic o tractament del malat han de tenir accés a la història clínica
	<ul style="list-style-type: none"> • dret d'accés del pacient, directament o indirecta, a la documentació de la història clínica i a obtenir còpia, que mai podrà ser en perjudici dels drets dels professionals que han intervingut, que poden invocar la reserva de llurs observacions, apreciacions i anotacions subjectives

2. Objectius. Les visions de les organitzacions professionals, l'administració, les entitats proveïdores de serveis i els ciutadans.

El Registre dels Professionals Sanitaris de Catalunya ha de donar resposta a les necessitats d'informació per a la presa de decisions de planificació i gestió en recursos humans per part de les diferents institucions directament implicades i, al mateix temps, garantir els drets dels ciutadans a conèixer les dades que els permetin informar-se i escollir, en el seu cas, un determinat professional sanitari, incrementant la seva confiança en un sistema cada cop més transparent. Tot això en un marc de respecte a la Llei Orgànica 15/1999 de protecció de dades de caràcter personal.

El Registre dels Professionals Sanitaris de Catalunya s'ha de visualitzar com un **instrument** de la màxima utilitat per les parts implicades i un àmbit en el que totes trobin una compensació suficient en relació a l'aportació i esforç realitzats. Es tracta, per tant, de dissenyar una eina que respongui a les **visions i interessos comuns** de les organitzacions professionals, l'administració, les entitats proveïdores i els ciutadans.

Aquestes visions i interessos s'han de centrar en la generació d'una **banda transversal** de dades de registre obligat per a totes les professions sanitàries, permanentment actualitzada i accessible. Sobre aquest conjunt bàsic de dades cada institució pot afegir aquelles més específiques que consideri que tenen un elevat interès, sempre en una perspectiva de màxima efectivitat i eficiència de les dades i dels recursos que s'esmercen en registrar-les i mantenir-les actualitzades.

Les organitzacions professionals han de tenir constància dels perfils de titulació, competencials i de revalidació dels seus associats així com dels aspectes relatius a les seves actuacions, tant des d'una perspectiva ètica com tècnica.

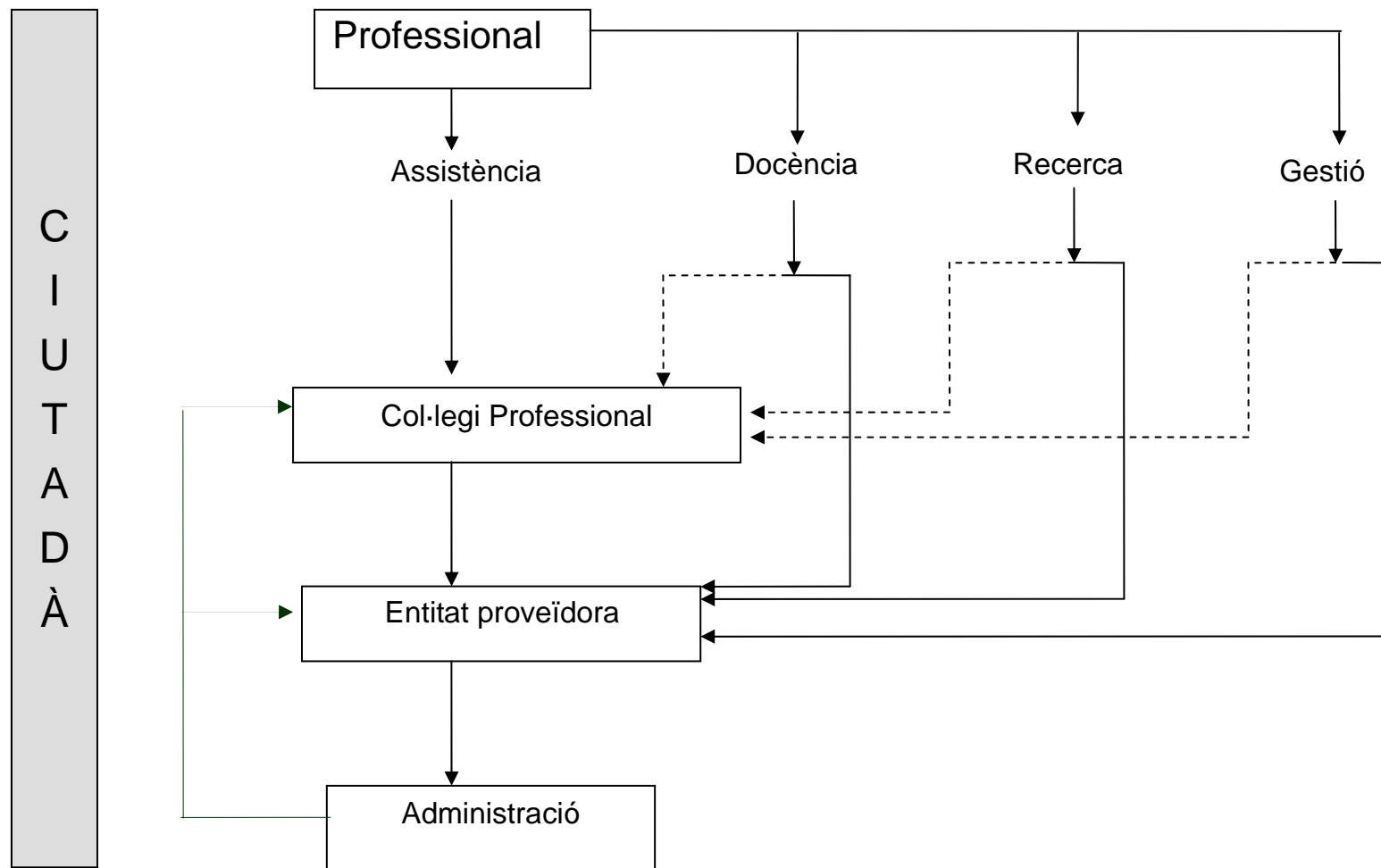
L'administració (essencialment la sanitària, educativa i de treball) centra els seus interessos en la disponibilitat de dades referents a les característiques de titulació, demogràfiques, de règim laboral, de distribució geogràfica i d'ubicació en les entitats proveïdores dels diferents tipus de professionals.

Les entitats proveïdores de serveis sanitaris han de disposar de les dades de titulació, competencials, de revalidació i de l'exercici dels professionals que contracten, amb l'obligació de renovar-les, com a mínim, cada 3 anys.

Els ciutadans han de disposar de les informacions que caracteritzen el perfil competencial i tècnic dels professionals que els atenen i poder identificar-los des de l'inici del procés assistencial.

En aquest context d'harmonia de les visions i interessos de les parts implicades cal analitzar detingudament l'accessibilitat de totes i cadascuna d'elles a les diferents dades del registre i definir les responsabilitats en la seva introducció i manteniment. Aquests aspectes seran abordats posteriorment en aquest informe.

Gràfic 1. EL REGISTRE DELS PROFESSIONALS SANITARIS DE CATALUNYA

3. Estructura, continguts i accessibilitat

Estructura

L'estructura del registre professional ens ha de permetre identificar el professional (qui és?), saber com ha assolit la condició (com ha arribat a ser-ho?), conèixer quina és la seva activitat laboral (què fa?) i on la presta (on treballa?), i garantir electrònicament que qui diu que és, és qui és (té signatura digital?).

Per aconseguir aquests objectius, cal que el registre es doti d'un flux d'informació entre els Col·legis Professionals, les entitats proveïdores / contractadores, l'Administració Pública i els ciutadans.

Continguts

Identificació dels professionals

El Col·legi Professional es responsabilitza de la introducció i el manteniment de les següents dades:

- NIF/NIE/Passaport
- Cognoms i nom
- Sexe
- Data de naixement
- Codi postal
- Titulació, any i lloc (LOPS / Espai Europeu d'Educació Superior)
- Especialitats i lloc d'adquisició
- Àrees de capacitació específica
- Diploma d'acreditació / d'acreditació avançada
- Col·legi(s) Professional(s)
- Número de col·legiat
- Certificació/Recertificació¹

Dades professionals i laborals

L'entitat proveïdora / contractadora, es responsabilitza de la introducció i el manteniment de les següents dades:

- Situació laboral (ha d'admetre més d'una situació per pluriocupació):
 - Funcionari
 - Estatutari (fix, interí, eventual)
 - Laboral (fix o temporal)
 - Autònom
 - Altres

¹ pendent de desenvolupar

- Centre de treball (ha d'admetre més d'una situació per pluriocupació),:
 - Assistència: hospital, atenció primària, salut mental, sociosanitari, exercici privat, etc.
 - Centres de docència i recerca
 - Administració
 - Gestió de centres/serveis

- Règim de dedicació laboral (ha d'admetre més d'una situació per pluriocupació):
 - Temps complet (mínim 31 hores setmanals)
 - Temps parcial (fins a 30 hores)
 - Col·laboracions puntuals (<10 h setmana)
 - Altres

Accessibilitat

L'accés al contingut del registre de professionals sanitaris exigeix definir per a cada dada, qui és el responsable d'introduir-les, qui pot modificar-les i qui ha de tenir accés a la seva consulta. El com es puguin realitzar totes aquestes accions haurà de ser objecte d'un estudi, per part d'experts en tecnologies de la informació i comunicació, de la informació i de la informàtica, que va mes enllà del objecte del present document.

L'Administració sanitària (A), els Col·legis Professionals (C), les entitats proveïdores (E), els propis professionals (P) i els usuaris (U) són les entitats i persones que tindran accés al registre. En el següent quadre es delimita, per a cada dada, el que cadascun d'ells ha de poder realitzar (quadre 4):

Quadre 4. Accés al Registre dels professionals sanitaris d'institucions i persones

		DADES	ALTES, MODIFICACIONS I BAIXES	CONSULTA
DADES PRINCIPALS	DADES D'UNA ÚNICA INTRODUCCIÓ	NIF/Passaport	A/C	P/E/A/C
		Nom i cognoms	A/C	P/E/U/A/C
		Sexe	A/C	P/E/U/A/C
		Data de naixement (dd/mm/aaaa)	A/C	P/E/A/C
	DADA SUBSTITUTIVA	Codi Postal (del domicili particular)	A/C	P/E/A/C
	DADES ADDITIVES	Titulació	A/C	P/E/U/A/C
		▪ Col·legi	C	P/E/U/A/C
		▪ Número de col·legiat	C	P/E/U/A/C
		▪ Especialitat	C	P/E/U/A/C
		▪ Àrees de capacitació específica	C	P/E/U/A/C
		Diploma d'acreditació/acreditació avançada	A/C	P/E/A/C
		Signatura digital	C	
	DADES ADDICIONALS	Sense exercici	A/C/E	P/E/U/A/C
Amb exercici actiu:			P/E/U/A/C	
▪ Per compte d'altri		E	P/E/A/C	
○ Públic		E	P/E/A/C	
○ Privat		E	P/E/A/C	
○ Concertat		E	P/E/A/C	
▪ Exercici privat autònom		C/P/E	P/E/A/C	
Situació laboral		E	P/E/A/C	
Entitat proveïdora (tipologia)		E/P	P/E/A/C	
Centre de treball		E/P	P/E/U/A/C	
▪ Codi		E/P	P/E/U/A/C	
▪ Nom		E/P	P/E/U/A/C	
▪ Adreça		E/P	P/E/U/A/C	
Règim de dedicació		E/P	P/E/A/C	

Dades principals: mínimes i obligatòries i que s'introdueixen en primer lloc

Dades addicionals: només es poden introduir si existeixen registrades les dades principals

D'acord amb la normativa de seguretat i de protecció de dades personals, es definiran els procediments per a garantir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició a les dades d'aquest Registre pels professionals sanitaris.

Taula. Agents implicats en el Registre

Institucions/persones		Observacions
Administració	Departament de Salut Departament de Benestar i Família Institut d' Estudis de la Salut Institut Català de la Salut CatSalut	Cal determinar si hi ha d'altres Departaments (DURSI, Educació i/o d'altres) que calgui preveure
Col·legis professionals de Catalunya	Metges: 4 Col·legis i 1 Consell de col·legis Farmacèutics: 4 Col·legis i 1 Consell de col·legis Veterinari: 4 Col·legis i 1 Consell de col·legis Odontòlegs: 1 Col·legi Psicòlegs: 1 Col·legi Biòlegs: 1 Col·legi Químics: 1 Col·legi Infermeres: 4 Col·legis i un Consell de col·legis Fisioterapeutes: 1 Col·legi Treballadors i assistents socials: 1 Col·legi Podòlegs: 1 Col·legi Òptics optometristes: 1 Col·legi Logopedes: 1 Col·legi Protètics dentals: 1 Col·legis	Total: 26 Col·legis 4 Consells de col·legis
Entitats proveïdores	Unitats proveïdores ¹ : Atenció hospitalària Atenció primària Atenció extrahospitalària ² Atenció sociosanitària Atenció salut mental Centres autoritzats	Total entitats proveïdores: 1.868 Total centres autoritzats oberts: 5.838
Professionals	Metges Farmacèutics Odontòlegs Veterinaris Psicòlegs clínics Químics especialistes Bioquímics especialistes Radiofísics Infermeres Fisioterapeutes Terapeutes ocupacionals Podòlegs Òptics i optometristes Logopedes Nutricionistes Protètics dentals Higienistes	100.000 aprox. segons estudi de demografia sanitària ³
Usuaris	Ciutadans: persones físiques potencialment usuàries del servei	

¹ Classificació de les unitats proveïdores del CatSalut

² Laboratori, Diagnòstic per la Imatge, Hemodiàlisi Ambulatoria, Salut laboral, Urgències i Emergències, Fecundació in vitro, etc...

³ En fase de elaboració

4. Manteniment del registre

Constitució d'un ens per coordinar, compartir, participar, aportar recursos i delimitar responsabilitats, participat per tots els agents (administracions, col·legis i entitats proveïdores), i amb les següents funcions:

- Emetre informe sobre el funcionament del registre
- Redactar informes i propostes d'actuacions legals i administratives en relació a l'actualització i autenticació de les dades, tant a nivell institucional com del professional
- Vetllar per l'actualització de les seves dades

Dintre d'aquest ens es constituiria una Oficina Tècnica, de suport i execució, pel seguiment del manteniment del Registre, amb les següents funcions:

- Anàlisi funcional i desenvolupament del Registre
- Coordinació dels diferents organismes implicats en la seva implementació
- Fer el seguiment del manteniment de la informació

L'ens s'ha de constituir amb una responsabilitat compartida o col·legiada sobre el Registre per implicar a tots els agents i compartir el pressupost per fer viable el projecte.

Cal establir la necessitat de disposar de registres com a pas previ a la creació de la comissió

5. Finalitats, usos i cessió de les dades

Caldrà establir convenis de col·laboració per definir les responsabilitats en el manteniment de les dades i analitzar la contractació del desenvolupament del Registre a partir dels estàndards definits pel Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya.

Proposta de legalitzar un nou fitxer: **Registre dels Professionals sanitaris de Catalunya**

Finalitat i usos previstos:

Disposar de les dades dels professionals sanitaris considerades imprescindibles per garantir la informació al ciutadà i per possibilitar els diferents tipus d'anàlisi i actuacions planificadores o de gestió de l'administració, les organitzacions i associacions professionals i les entitats proveïdores de serveis sanitaris.

Persones i col·lectius afectats:

Professionals sanitaris, és a dir, persones que han fet formació pregraduada o especialitzada dirigida a donar-los coneixements, habilitats o actituds pròpies de l'atenció de salut, i que estan organitzades en Col·legis Professionals oficialment reconeguts pels poders públics.

Procediment de recollida de les dades:

Les dades seran proporcionades pel propi interessat, per l'administració, per les organitzacions i associacions professionals o per les entitats proveïdores de serveis sanitaris.

La recollida de les dades es realitzarà mitjançant formulari o per transmissió electrònica.

Estructura bàsica i tipus de dades de caràcter personal:

El fitxer es troba suportat en una estructura centralitzada i automatitzada. Les dades de caràcter personal incloses en el fitxer són: dades de caràcter identificatiu, dades acadèmiques (titulació i especialitat) i professionals (situació laboral i dades d'on realitza la seva activitat laboral).

Cessions de dades previstes:

No es preveu cap altra cessió de les dades incloses en aquest fitxer, diferents de les que s'hagin d'efectuar a qualsevol ens de naturalesa pública o privada i altres administracions públiques als que per obligació legal o necessitat material s'han de cedir les dades a l'efecte del compliment de la finalitat del tractament d'aquestes, o en compliment de les cessions previstes per llei o per requeriment d'informació judicial.

Òrgan responsable:

Oficina tècnica de l' ens participat

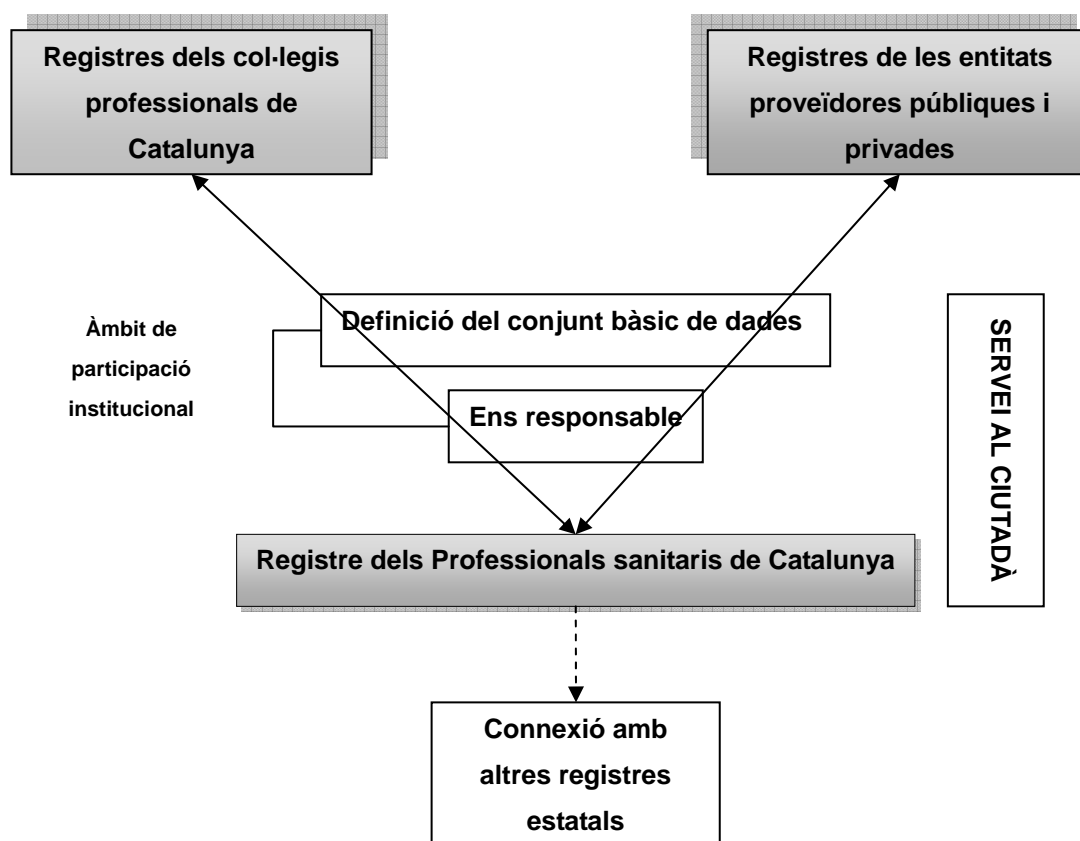
Òrgan davant el que es poden exercitar els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició:

Oficina tècnica de l' ens participat

Mesures de seguretat:

El nivell de seguretat és bàsic.

Gràfic 2. ESQUEMA DE PARTICIPACIÓ EN EL REGISTRE DELS PROFESSIONALS SANITARIS DE CATALUNYA

6. Elements clau de la regulació legal

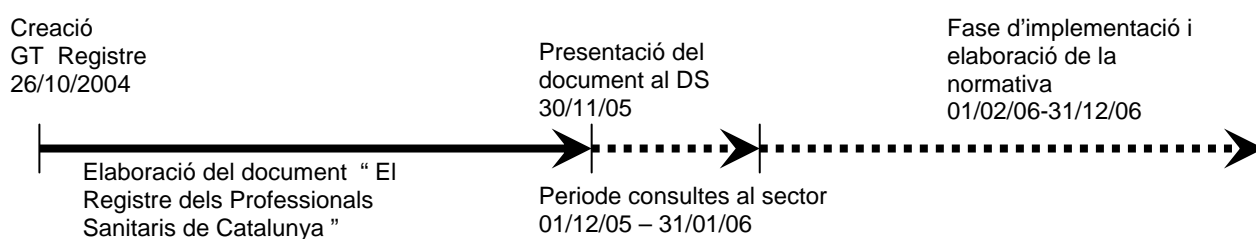
La disposició que reguli a Catalunya el Registre dels professionals sanitaris ha d' incloure, entre d'altres i com a mínim, el següent:

- Àmbit d'aplicació del Registre
- Establiment de la responsabilitat, dels drets i deures dels agents participants del Registre
- Entitats responsables de la introducció de dades, de la seva modificació i accés a la consulta
Manteniment del registre: seguretat, autenticació de les dades i identificació de les persones que han d' introduir-les.
- Procediment de funcionament i manteniment i actualització del Registre
- Sancions per incompliment del manteniment
- Circumstàncies que donen lloc a l'anul·lació o canvis de les dades de cada professional en el registre
- Les anotacions marginals. Habilitació per a l'exercici professional.
- Creació de d'ens participat, responsable del registre: finalitats, objectius, composició, funcionament i responsabilitat de les parts.

7. Calendari de posada en marxa

Dates clau:

- Lliurament de l' informe tècnic a la CDO abans del 30 de novembre de 2005
- Presentació del document per la Consellera el dia 30 de novembre de 2005 al Departament de Salut
- Fase d'implementació i d'elaboració de la normativa fins al desembre del 2006

ANNEXOS

- Annex 1.** Informe sobre els registres professionals des de la vessant de l'Institut Català de la Salut, com organització proveïdora de serveis
- Annex 2.** Anàlisi de les finalitats del Registre des de la perspectiva de l'Administració Sanitària
- Annex 3.** Els Registres professionals i els ciutadans
- Annex 4.** Registre de clíniques dental al COEC i al Departament de Salut
- Annex 5.** Perspectiva del Col·legi d' Infermeria de Barcelona

Annex 1. Informe sobre els registres professionals, des de la vessant de l'Institut Català de la Salut, com organització proveïdora de serveis

I. Antecedents

1. Els registres professionals són una eina important per a la planificació i ordenació de les professions sanitàries i han de contribuir a garantir la qualitat i seguretat de les actuacions dels professionals sanitaris. La definició, objectius, contingut i característiques dels registres s'ha d'establir en un marc de col·laboració de tots els agents implicats amb referència especial als Col·legis professionals (titulars dels registres professionals) i l'Administració.

2. Les organitzacions proveïdores han de disposar de registres de serveis complementaris que contribueixin a la fiabilitat i actualització contínua de les dades registrals. L'establiment d'aquests registres professionals porta implícita l'obligatorietat de la inscripció i l'actualització de dades per a l'exercici professional.

3. Per donar resposta a aquestes necessitats, el dia 24 d'octubre de 2004 es constitueix el Grup de treball de registres professionals que ha d'elaborar un informe esborrany, per ser presentat a la Comissió de desplegament operatiu del Llibre Blanc de les Professions Sanitàries (CDO).

II. Fonaments jurídics

1. La Llei 55/2003, de 16 de desembre, de l'Estatut Marc del personal estatutari dels serveis de salut (EM), determina a l'article 16, registres de personal, el següent:

"1. Com instrument bàsic per a la planificació dels recursos humans, els serveis de salut establiran registres de personal on seran inscrits els que prestin serveis en els respectius centres i institucions sanitàries, en els termes en els que cada servei de salut determini.

2. El Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut acordarà els requisits i procediments per a possibilitar el tractament conjunt i la utilització recíproca de la informació continguda en els registres de personal dels serveis de salut, que s'integraran en el Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut".

2. La Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'Ordenació de les Professions Sanitàries (LOPS) en el seu article 5.2, estableix que:

“Per garantir de forma efectiva i facilitar l'exercici dels drets (de ciutadans i professionals), els col·legis professionals, consells autonòmics i consells generals, en els seus respectius àmbits territorials, establiran els registres públics de professionals que, d'acord amb els requeriments d'aquesta llei, seran accessibles a la població i estaran a disposició de les Administracions sanitàries. Els criteris generals i requisits mínims d'aquests registres seran establerts per les Administracions sanitàries dins dels principis generals que determini el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, que podrà acordar la integració dels mateixos al del Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut”.

3. La Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, en a l'article 13, dret a la informació per a l'elecció de metge i de centre, el següent:

“Els usuaris i pacients del Sistema Nacional de Salut, tant pel que fa a l'atenció primària com a l'especialitzada, tindran dret a la informació prèvia corresponent per escollir metge, i igualment centre, d'acord amb els termes i condicions que estableixin els serveis de salut corresponents”.

4. La Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal. La referència obligada a aquesta llei rau en el fet que les dades que consten els registres professionals, són totes elles personals. La seva difusió, però, quedaria salvada atenent el que determina l'article 6 de la pròpia llei, consentiment de l'afectat, que determina:

“1. El tractament de les dades de caràcter personal requerirà el consentiment inequívoc de l'afectat, excepte que la llei disposi altra cosa.

2. No serà necessari el consentiment de l'afectat quan les dades de caràcter personal es recullin per a l'exercici de les funcions pròpies de les Administracions Públiques en l'àmbit de les seves competències; [...] quan el tractament de les dades tingui per finalitat protegir un interès vital de l'interessat en els termes de l'article 7.6, o quan les dades figurin en fonts accessibles al públic i el seu tractament sigui necessari per a la satisfacció de l'interès legítim perseguit pel responsable del fitxer o pel del tercer a qui es comuniquin les dades, sempre que no es vulnerin els drets i llibertats fonamentals de l'interessat”.

III. Conclusions

1. Tal i com defineix l'Estatut Marc, els registres professionals han de ser una eina per a la planificació dels recursos humans, en aquest sentit, des del mes de juliol de 2004, l'Institut Català de la Salut, utilitza el Sistema d'Informació de Personal de la Generalitat de Catalunya (SIP). De la mateixa manera d'altres proveïdors de serveis sanitaris, com ara l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària, disposen de sistemes similars.

2. Pel que fa al SIP, podem dir que és un sistema que dóna resposta a les necessitats de:

- Els serveis centrals de l'Institut Català de la Salut, amb funcions d'òrgan horitzontal del personal sanitari.
- Els òrgans horitzontals (Departament d'Economia i Finances, Departament de Governació i Administracions Públiques).
- Els gestors dels centres.

3. Aportacions del SIP. A grans trets, podem dir que aquest sistema, pel que fa a l'Institut Català de la Salut, permet:

- Registrar tota la plantilla de l'Institut Català de la Salut.
- Sistematitzar la informació continguda en el sistema d'acord amb la normativa vigent en matèria de gestió de personal.
- Assegurar l'aplicació de qualsevol directriu de manera immediata atès que és un sistema dinàmic.
- Disminuir la dependència dels serveis informàtics aliens per introduir canvis normatius.
- Unificar criteris de gestió.
- Oferir un sistema àgil i fiable d'anàlisi de les dades com a suport a la presa de decisions en matèria de recursos humans.
- Garantir l'adequació de la gestió als requeriments administratius, retributius i pressupostaris a priori.

4. Per l'exposat en aquests 3 punts, podem dir que el sistema SIP dóna resposta als plantejaments de l'EM:

- És un instrument per a la planificació dels recursos humans en el que trobem inscrits els prestadors de serveis en els respectius centres i institucions sanitaris.
- Restaria pendent el requeriment del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut que ha d'acordar els requisits i procediments per a possibilitar el tractament conjunt i la utilització recíproca de la informació continguda en els registres de personal dels serveis de salut, que s'integraran en el Sistema d'Informació Sanitària del Sistema Nacional de Salut.

5. Pel que fa al plantejament de la LOPS, cal dir que, pel que fa a l'Institut Català de la Salut, serien d'aplicació les previsions dels articles 5.1 e) i 8.4, no així les de l'article 43, atès que són referides a centres sanitaris privats i a l'exercici per compte propi. En aquest sentit, entenem que es deriven dues obligacions que coincideixen en un mateix format d'informació:

- Pel que fa a l'article 5.1.e): els professionals i els responsables del Centres Sanitaris han de facilitar als seus pacients l'exercici del dret a conèixer dels professionals sanitaris que els atenguin, la següent informació:
 - o el nom,
 - o la titulació,
 - o l'especialitat, i, en la mesura que sigui possible,
 - o la categoria, i
 - o la funció.

- Per tal de fer possible l'elecció de metge prevista a l'article 13 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, els centres sanitaris han de disposar d'un Registre del seu personal mèdic, que ha de posar en coneixement dels usuaris les següents dades:
 - o el nom,
 - o la titulació,
 - o l'especialitat,
 - o la categoria, i
 - o la funció.

6. Per tant, per tot l'exposat, el registre professional que ha de disposar l'Institut Català de la Salut (aplicable també a la resta de proveïdors sanitaris de Catalunya) accessible des dels diferents centres sanitaris ha de contenir la informació relacionada anteriorment, si bé:

- el sistema de consulta restarà condicionat a les condicions de cada centre sanitari (consulta per part del propi usuari, o bé mitjançant el personal de les unitats d'atenció a l'usuari), i
- el format de la informació a facilitar quedarà supeditat al que determini la Comissió de desplegament operatiu del Llibre Blanc de les Professions Sanitàries (CDO).

Annex 2. Anàlisi de les finalitats del Registre des de la perspectiva de l'Administració Sanitària

Àmbit de responsabilitat de l'Administració	Què necessita saber
Com a garant de la qualitat de l'atenció a les persones i la població	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Que els professionals de la salut estiguin acreditats, tant en general com, específicament, els que presten els seus serveis en el sistema públic. ☐ Que els professionals estiguin degudament identificats per tal que els ciutadans puguin exercir els seus drets com a usuaris (tramitació de prestacions sanitàries reconegudes, reclamacions, etc.).
Com a responsable de la planificació i avaluació del sistema públic, per tal d'orientar la capacitat d'atenció a les necessitats de la població	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Quins professionals treballen en el sistema públic, quines competències tenen, en quin territori s'ubica el seu exercici professionals i en quin tipus de servei treballen.
Com a responsable de la salut pública	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Que els professionals estiguin correctament identificats a efectes de la vigilància epidemiològica. ☐ Que els professionals siguin fàcilment localitzables de cara a actuacions d'emergència i de l'exercici de l'autoritat sanitària.
Com a comprador de serveis/assignador de recursos i articulador del sistema de salut	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Que les organitzacions (entitats proveïdores) compten amb els professionals suficients, en funció dels criteris de planificació definits. ☐ Que les relacions laborals i la gestió de recursos humans en el sistema es desenvolupen d'acord amb els criteris de qualitat acordats per al conjunt del sector.
Com a coordinador del sistema d'informació sanitària	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Que en els registres d'activitat assistencial, especialment la història clínica, estiguin degudament identificats i categoritzats els professionals que intervenen. ☐ Que les dades sanitàries de la història clínica compartida (única per pacient) es recullin de professionals correctament identificats a partir de processos de certificació electrònica que garanteixin la seguretat i els responsabilitzin de la seva fiabilitat.

Annex 3. Els registres de professionals i els ciutadans

Finalitats dels registres de professionals des del punt de vista de la ciutadania:

- Garantir i facilitar l'exercici dels drets reconeguts (art. 5, LOPS)
 - Dret de lliure elecció de metge
 - Dret de rebre informació (Llei 41/2002, bàsica i reguladora de l'autonomia del pacient i dels drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica)
- Facilitar l'accessibilitat dels ciutadà a l'atenció sanitària i als professionals
- Millorar la relació professional/ciutadà, generant confiança i donant transparència

Per què	Què	A on	Com
Informació: Sobre un determinat professional Sobre els professionals existents en una determinada especialitat, àrea geogràfica, centre sanitari...	Nom Titulació Especialitat Lloc d'exercici: centre sanitari /territori Horari laboral Circuit/procediment sol·licitud visites	Registres dels col·legis professionals	Accés lliure (consulta informàtica telefònica, personal)
		Registre centres sanitaris	Accés lliure
Accedir a informació sobre dades que consten a història clínica Demanda d'informació sobre el propi procés assistencial o problema de salut	Nom Titulació Especialitat Lloc d'exercici Categoria i funcions Dependència orgànica i/o funcional	Registres col·legis professionals	Accés lliure
		Registres centres sanitaris	Accés lliure: informació a disposició de l'usuari
Situacions adverses: Error Mala praxi Manca de respecte a l'intimitat, privacitat i/o en la relació interpersonal	Nom Titulació Especialitat Lloc d'exercici Categoria professional Funcions assignades <i>Nom, titulació i especialitat dels professionals de l'equip</i> <i>Nom, titulació i categoria del responsable de l'equip</i>	Registres col·legis professionals →	Accés lliure
		Registres centres sanitaris →	Accés lliure A sol·licitud motivada de l'usuari

Annex 4. Registre de clíniques dentals al COEC i al Departament de Salut

Registre de clíniques dentals al COEC i al Departament de Salut				
	Normativa	Requisits	Arxiu	Interrelació organismes
COEC Registre dels col·legiats (actua com a titular)	Estatuts, Ordre de 15 d'octubre de 1995	Dades personals, acadèmiques i col·legials (lloc de treball, etc.)	Oracle	Independent
DEPARTAMENT DE SALUT Registre de clíniques dentals (actua com a titular)	Ordre de 21 de juliol de 1994	. D'equipament, físics, activitat (Complementaris:) . Programa de Garantia de Qualitat	Accés al web gencat.net	Independent
COEC Registre de clíniques dentals (actua com a dipositari)	Ordre de 21 de juliol de 1994	S'unifiquen les dades dels dos registres anteriors (Complementaris:) . Visita d'inspecció d'higiene	Base de dades Acces	Independent

Remarques

- Segons aquest model, hi ha tres registres que contenen dades essencials per a la informació del pacient.
- L'actualització de les dades es fa d'una manera asincrònica entre el Departament de Salut i el COEC i, per tant, no és possible que el COEC pugui tenir una base actualitzada de l'exercici professional dels odontoestomatòlegs.

Estratègies

Segons aquest model, el ciutadà pot consultar la informació de la manera següent:

1. A través del nom del professional al Registre de col·legiats del COEC (nom, titulació, especialitat i lloc d'exercici).
2. A través de la pròpia clínica dental al Registre de clíniques dentals del Departament de Salut (titularitat de la clínica o dependència jurídica, dades de localització), o bé al Registre unificat del COEC (on, a més, es pot consultar els professionals que hi treballen a partir de les dades que declaren en el moment de presentar la sol·licitud de registre).

Criteris

Pel bon funcionament d'aquests registres, caldria que ambdós organismes treballessin per un únic registre interrelacionat entre ells, on prevalgués la informació i seguiment, en ordre d' importància, dels professionals de la salut que treballen en aquests centres, per tal de donar una informació més coherent i actualitzada tant als mateixos professionals, com a la població en general.

Annex 5. Perspectiva del Col·legi d' Infermeria de Barcelona

INFORME SOBRE ELS REGISTRES PROFESSIONALS, DES DE LA VESSANT DEL COL·LEGI OFICIAL D' INFERMERIA DE BARCELONA, COM A ORGANITZACIÓ PROFESSIONAL

A) FONAMENTACIÓ JURÍDICA

1. La *LEY 44/2003, de 21 de noviembre, de Ordenación de las Profesionales Sanitarias*, en el seu article 5.2 detalla:

“[...] los colegios profesionales, consejos autonómicos y consejos generales, en sus respectivos ámbitos territoriales, establecerán los registros públicos de profesionales que, de acuerdo con los requerimientos de esta ley, serán accesibles a la población y estarán a disposición de las Administraciones sanitarias. Los indicados registros, respetando los principios de confidencialidad de los datos personales contenidos en la normativa de aplicación, deberán permitir conocer el nombre, titulación, especialidad, lugar de ejercicio y los otros datos que en esta ley se determinan como públicos.

Asimismo, podrán existir en los centros sanitarios y en las entidades de seguros que operan en el ramo de la enfermedad, otros registros de profesionales de carácter complementario a los anteriores, que sirvan a los fines indicados en el apartado anterior, conforme a lo previsto en los artículos 8.4 y 43 de esta ley.

Los criterios generales y requisitos mínimos de estos registros serán establecidos por las Administraciones sanitarias dentro de los principios generales que determine el Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud, que podrá acordar la integración de los mismos al del Sistema de Información Sanitaria del Sistema Nacional de Salud”.

2. Els estatuts del Col·legi Oficial d' Infermeria de Barcelona, publicats en el DOGC núm. 1954 de 30 de setembre de 1994, en el seu capítol 2, en els seu article 4 detalla:

“El Col·legi Oficial d' Infermeria de Barcelona assumeix dins el seu àmbit territorial totes les competències que la Llei atorga i, independentment d'aquestes, les que d'una manera expressa li delegui l' Administració a fi d'acomplir les funcions que se li assignen en aquests estatuts, la defensa dels interessos professionals dels seus col·legiats i vetllar perquè l'activitat professional s'adeqüi a l'interès públic general i tot el que afecti la salut pública”

3. Els estatuts del Col·legi Oficial d' Infermeria de Barcelona, publicats en el DOGC núm. 1954 de 30 de setembre de 1994, en el seu capítol 2, en els seu article 5 detalla:

“Correspon al Col·legi Oficial d' Infermeria de Barcelona l'exercici de les funcions següents:

- a) Assumir la representació corporativa dels practicants, infermeres, llevadores, ajudants tècnics sanitaris i diplomats en Infermeria de Barcelona i la seva província.*
- b) L'ordenació de l'exercici de la infermeria dins l'àmbit de la seva competència*
- c) Assessorar les corporacions oficials i les persones individuals i col·lectives, en les formes previstes per la Llei.*
- d) Vetllar per l'ètica professional, evitar l'intrusisme i la competència deslleial entre els professionals [...] i exercir la jurisdicció disciplinària en matèries professionals i col·legials.*
- e) Registrar els títols dels col·legiats en les modalitats [...]*

B) FINALITATS DEL REGISTRE: Que cal saber

Les infermeres col·legiades cal que:

- a. estiguin degudament identificades.
- b. estiguin degudament acreditades pel que fa a la seva competència, tant general com específica.
- c. siguin fàcilment localitzables, tant particular com professionalment.

Pel que fa al plantejament de la LOPS, i en aplicació de la previsió de l'article 5.1, cal incloure en l'esmentat registre: Nom; Titulació; Especialitat i Lloc d'exercici.

C) CONSIDERACIONS

Caldria establir una consulta amb el *Consejo Interterritorial de Salud* i amb el *Consejo General de Enfermería*, per poder establir criteris unificats pel que fa a les dades a incloure i al seu format.

Caldria tenir mesurat i present la incorrecta identificació de les infermeres no col·legiades i que estiguin exercint la professió en qualsevol de les seves modalitats: assistencial, gestora, docent o investigadora, ja sigui per compte pròpia o aliena.

Col·legi Oficial d' Infermeria de Barcelona

Febrer de 2005

BIBLIOGRAFIA

Llei d' Ordenació de les Professions Sanitàries <http://www.boe.es/boe/dias/2003-11-22/pdfs/A41442-41458.pdf>

Llei de Cohesió y Qualitat: [Ley de Cohesión y Calidad del Sistema Nacional de Salud \(RCL 2003, 1412\).](#)

Estatut Marc del personal estatutari dels serveis de salut: <http://www.boe.es/g/es/boe/dias/2003-12-17/seccion1.php#00000>

Llei holandesa sobre les professions en l'assistència sanitària -Llei 11 de Novembre de 1993-

Ontario: <http://www.hprac.org/english/pageDisplay.asp?webDocID=2050> Web d' Ontàrio, on es pot trobar la regulació sobre les professions sanitàries. Dintre de l'apartat legislació, en el punt 7, malgrat referir-se a associacions professionals, s'esmenta aquella informació que serà pública i la que no ho serà..

Canberra (Canada): <http://www.legislation.act.gov.au/sl/2004-41/default.asp> Web de Canberra on es pot trobar una regulació de les professions sanitàries. Si s' accedeix a la versió del 9 de juliol de 2005 es troba el decret de regulació de les professions sanitàries del 2004. En el seu Cap. 3 i 5 es troba regulat el registre i les condicions d'accés. Molt interessant el capítol 5.

Sud-àfrica: <http://www.hpcsa.co.za/about-us/index.html> Web del Consell de Professions Sanitàries de Sud-àfrica on es pot trobar a la el Decret de les Professions Sanitàries i en el seu Cap. 2 el registre dels professionals. Si es navega per la web es poden trobar els registres de professionals de les diferents professions sanitàries.

Canada: http://www.hc-sc.gc.ca/hcs-sss/hhr-rhs/index_e.html Web de l' Estat de Canadà sobre els recursos humans en matèria de salut. En ella podem trobar l'estratègia que segueixen i altra informació d' interès.

Canada: <http://www.hrmanagement.ca/> Web de l' Estat de Canada sobre els recursos humans de tot tipus de professions. En ella es pot trobar un registre.

Manitoba (Canada): <http://web2.gov.mb.ca/laws/statutes/ccsm/r115ei.php> Web de Manitoba, al Canada, on es pot trobar entre d'altres aquest decret per regular l'associació de terapeutes naturals on es pot trobar a la Secció 3 l' entrada en un registre per formar part de l' Associació.